

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Țurcan Igor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 07 august 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Țurcan Igor XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 20.01.2017 – 07.08.2018;*
2. *Instanța de apel: 10.09.2018 – 17.10.2018;*
3. *Instanța de recurs: 21.12.2018 – 27.03.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 07 august 2018, Țurcan Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Codul penal s-a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune de 2 ani, fiind obligat Țurcan Igor să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul organului competent și să nu frecventeze locurile de agrement (restaurant, bar, cafenea) după ora 22.00.

S-a dispus încasarea din contul inculpaților Țurcan Igor și Cebotari Ion, cu titlu de cheltuieli de judecată - suma de 57 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Cebotari Ion, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Țurcan Igor la 07.11.2016 în jurul orei 24.00, de comun acord cu Cebotari Ion, aflându-se pe o stradă din preajma gospodăriei cet. Lașcu Alexandru a.n. XXXXX, având intenții huliganice, au încălcat grosolan ordinea publică, manifestând o obrăznicie deosebită în următoarele împrejurări: Cebotari Ion i-a aplicat lui Lașcu Alexandru câteva lovituri cu palma în regiunea feței, după care Țurcan Igor, având în mână un pistol,

marca și numărul la moment nestabilit de către OUP, i-a aplicat cu acel pistol lui Lașcu Alexandru două lovituri în regiunea capului, prin ce i-a cauzat ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 252 din 18.11.2016 vătămări corporale ușoare.

Acțiunile inculpatului Țurcan Igor au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, conform semnelor calificative: *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită săvârșită cu aplicarea armei, pentru vătămarea integrității corporale.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Țurcan Igor să fie achitat.

În motivare a invocat că sentința în cauză este emisă cu încălcarea normelor de drept material și în scopul reparării erorilor urmează a fi casată parțial, în partea condamnării cet. Țurcan Igor, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În opinia apărării, Țurcan Igor a fost condamnat doar pe baza unor presupuneri ale martorului Pădureț Maria, care este concubina părții vătămate Lașcu Alexandru. Deci, declarațiile părții vătămate și martorului Pădureț Maria urmau a fi apreciate critic.

Totodată, menționând că, totalitatea probelor prezentate de acuzare în nici un mod nu dovedesc incontestabil vinovăția lui Țurcan Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Mai mult, declarațiile inculpatului Țurcan Igor nu au fost combătute în modul convenit, iar orice dubiu în stabilirea vinovăției se interpretează în favoarea inculpatului, astfel acesta urmează a fi achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018 a fost respins apelul declarat, ca fiind depus peste termen, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a ajuns la concluzia că apelul declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Țurcan Igor, este depus peste termenul legal prevăzut în art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, unde se specifică că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În acest context, instanța de apel a subliniat că sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 07 august 2018, a fost pronunțată public la data de 07 august 2018.(a se vedea vol. I, f.d. 171-172).

Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 07 august 2018, ora 11.30, rezultă că în cadrul ședinței fixate pentru pronunțarea sentinței

motivate a fost prezent inculpatul Țurcan Igor, cât și apărătorul acestuia, Banu Tudor (vol. I, f.d.171).

Iar, avocatul Cazacu Veaceslav a depus apelul în numele inculpatului abia la data de 05 septembrie 2018, invocând că a făcut cunoștință cu sentința la 03 septembrie 2018 în momentul când a încheiat contract cu inculpatul Țurcan Igor.

Astfel, cele enumerate indică elocvent la încălcarea termenelor prevăzute la art.402 alin.(1) Cod de procedură penală P, iar potrivit prevederilor art. 403 alin.(1), art. 404 alin.(1) Cod de procedură penală, care expres indică la imposibilitatea declarării apelului mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei, ceea ce face imposibilă și repunerea în termen a apelului declarat de avocatul Cazacu Veaceslav, care a depus apel la data de 05 septembrie 2018, deoarece inculpatului i-a realizat apărarea Banu Tudor și acesta a primit sentința motivată la data de 07 august 2018, iar apelul a fost declarat de avocatul Cazacu Veaceslav la 05 septembrie 2018, astfel curgerea termenului de contestare se efectuează din data de 07 august 2018. Prin urmare, apărarea nu și-a exercitat dreptul legal de atac a actului de dispoziție a instanței de judecată în termenul prevăzut de lege.

Subsidiar, instanța de apel a subliniat că avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Țurcan Igor, nu a solicitat repunerea cererii de apel în termen, iar instanța de apel nu este în drept în lipsa solicitării părții să repună apelul în termenul omis, or aceasta ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia. Totodată, nu au fost reținute solicitările verbale ale avocatului Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Țurcan Igor cu privire la repunerea cererii de apel în termen, or, în speța dată nu a fost confirmat prin probe faptul că omiterea termenului a avut loc din motive întemeiate.

Deci, în contextul celor statuate, instanța de apel a relevat că termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul a conchis că cererea de apel depusă de avocatul Cazacu Veaceslav în interesele inculpatului Țurcan Igor, nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv și că motive întemeiate ce au determinat omiterea termenului de atac, apelantul nu a invocat, astfel că repunerea apelului în termen, de către instanța de apel, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (*Ghinea versus Republica Moldova*) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel ori, instanța de apel nici nu purcede la examinarea fondului apelului, deoarece potrivit prevederilor pct. 16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel

nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal”.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la 14 noiembrie 2018, este atacată cu recurs ordinar de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Țurcan Igor, la 11 decembrie 2018, care invocând temeiurile de drept prevăzute în art.427 alin. (1) pct. 6) - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanțe și pct.8) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii, solicită casarea parțială acesteia, precum și sentinței primei instanțe în partea condamnării lui Țurcan Igor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță de achitarea lui Țurcan Igor, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, indicând aceleași motive care au fost expuse în cererea de apel.*

Totodată, consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins apelul declarat pe motiv că este depus peste termen, or, inculpatul a declarat în ședința instanței de apel că, avocatul său din prima instanță și el au primit copia sentinței la data de 07.08.2018 și avocatul i-a promis că va contesta sentința, însă ulterior a aflat că nu este depus apel. Astfel, a încheiat contractul de asistență juridică cu avocatul Cazacu Veaceslav la data de 03 septembrie 2018.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 Cod de procedură penală nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat din partea apărării.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei legale vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală.

În prezenta cauză instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 401 și art. 402 Cod de procedură penală, potrivit căruia apărătorul în numele inculpatului, poate declara apel în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, a dispus respingerea apelului ca depus peste termen, cu menținerea sentinței Judecătoriai Orhei, sediul Șoldănești din 07 august 2018 fără modificări, deoarece avocatul Cazacu Veaceslav a depus apelul în numele inculpatului abia la data de 05 septembrie 2018, adică după expirarea termenului de 15 zile.

Astfel, Colegiul penal consideră că, instanța de apel corect a decis respingerea apelului ca depus peste termen, deoarece s-a constatat întârzierea depunerii cererii de apel de către avocatul Cazacu Veaceslav, iar această întârziere n-a fost determinată de motive întemeiate.

În aceste condiții instanța de recurs statuează că, reieșind din faptul că în speță apelul a fost respins ca depus peste termen, motivele apelului nu au constituit obiectul examinării în instanța de apel și astfel aceasta nu s-a expus asupra fondului apelului. Prin urmare, acestea nu mai pot fi invocate ca temei pentru recurs, reieșind din prevederile alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal conchide că, recursul ordinar depus de către avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Țurcan Igor urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, deoarece motivele invocate de către recurent, nu au constituit obiect al examinării în instanța de apel.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Țurcan Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Țurcan Igor XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **25 aprilie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor